Sociaal veiligheidsprotocol Gedrag

Versie oktober 2026

Voorwoord
Op De Diamant Beemte streven we naar een positieve en veilige leeromgeving waar ieder kind zich gewaardeerd en gerespecteerd voelt. We zijn ons ervan bewust dat je pas echt kunt leren als je lekker in je vel zit. Daarom hechten we veel waarde aan een klimaat waarbinnen ieder kind zich veilig en prettig voelt. In de groepen wordt besproken hoe we met elkaar omgaan, welke afspraken daarbij horen (deze hangen we zichtbaar op in de klas) en hoe we elkaar daarop aanspreken. Deze afspraken horen bij onze methode voor sociaal emotionele vorming 'Kwink'. Kwink is een methode die gebaseerd is op een preventieve aanpak en dus gericht op het aanleren van positief gedrag, waarbij we uitgaan van de vijf kernprincipes van de Kwink-methode:

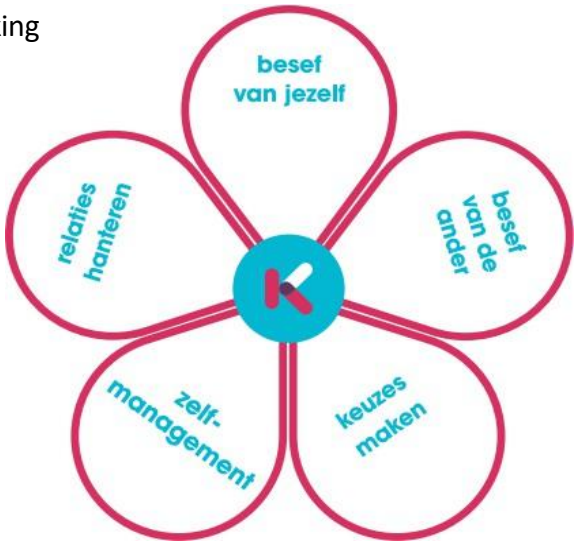
Besef hebben van jezelf
- Kunnen inschatten van je eigen gevoelens
- Kennis hebben van je interesses, waarden en kracht
- Een gezond zelfvertrouwen

Besef hebben van de ander
- Empathie
- Perspectief nemen
- Verschillen tussen individuen en groepen herkennen en waarderen
- Sociale signalen kunnen oppakken en interpreteren

Keuzes kunnen maken
- Weloverwogen kiezen met de juiste aandacht voor jezelf en de ander
- Bijdragen aan een positief klimaat in je school
- Verantwoordelijkheid nemen voor je eigen gedrag

Zelfmanagement
- Impulscontrole bij stressvolle situaties
- Omgaan met heftige emoties
- Doelgericht gedrag

Relaties kunnen hanteren
- Relaties aangaan gebaseerd op samenwerking
- Sociale druk weerstaan
- Conflicten oplossen

Doel van dit gedragsprotocol

- Een veilig en positief schoolklimaat creëren waar iedereen zich gezien en gewaardeerd voelt.
- Pesten voorkomen en samen een respectvolle omgang bevorderen.
- Kinderen eigenaarschap laten nemen over hun gedrag en keuzes.
- Helderheid bieden aan kinderen, ouders en medewerkers over afspraken en verantwoordelijkheden.

Gedragsverwachtingen

Binnen De Diamant Beemte hebben we duidelijke gedragsverwachtingen die passen bij onze kernwaarden: *wij gaan op zoek naar ieders talent, wij werken op basis van vertrouwen en wij gaan uit van ieders positieve bedoelingen*.
Positieve gedragsverwachtingen richten zich op het stimuleren van gewenst gedrag in plaats van alleen het bestraffen van ongewenst gedrag. Het gaat om het creëren van een positieve en ondersteunende leeromgeving waar kinderen zich veilig en gerespecteerd voelen. Door duidelijke verwachtingen te stellen en positief gedrag te erkennen en te belonen, worden kinderen aangemoedigd om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun acties en respectvol met anderen om te gaan. We werken dan preventief!

Wij geloven dat gewenst gedrag aangeleerd en geoefend moet worden, fouten maken mag! Dit betekent dat we veel aandacht hebben voor de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen door:

- Wekelijks aandacht voor sociaal emotionele ontwikkeling door het inzetten van Kwink-lessen.
- Aandacht voor groepsvorming, bijvoorbeeld tijdens de Fonkelweken na de zomervakantie en de kerstvakantie.
- Complimenten en positieve feedback bij gewenst gedrag.
- Duidelijke routines en verwachtingen in elke groep.
- Regelmatig overleg in het team over het sociale klimaat.
- Ouders informeren en betrekken bij wat we op school doen aan sociaal emotionele ontwikkeling bij kinderen.

IEP Hart & Handen

Door het inzetten van IEP, Hart & Handen peilen wij het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen op de Beemte. Vanaf groep 4 vullen de leerlingen ook zelf vragenlijsten van Hart & Handen in. Ons streven is dat alle kinderen zich fijn, veilig en betrokken voelen. De peiling van IEP, Hart & Handen geeft ons inzicht hoe het met de kinderen gaat. Tevens geeft het handvatten hoe we het kind op sociaal emotioneel gebied het beste kunnen ondersteunen. Door deze kennis te verbinden met de lessen van Kwink geven we effectief en cyclisch aandacht aan de sociaal emotionele ontwikkeling van alle kinderen op De Diamant Beemte.

Wat verstaan we onder ongewenst gedrag

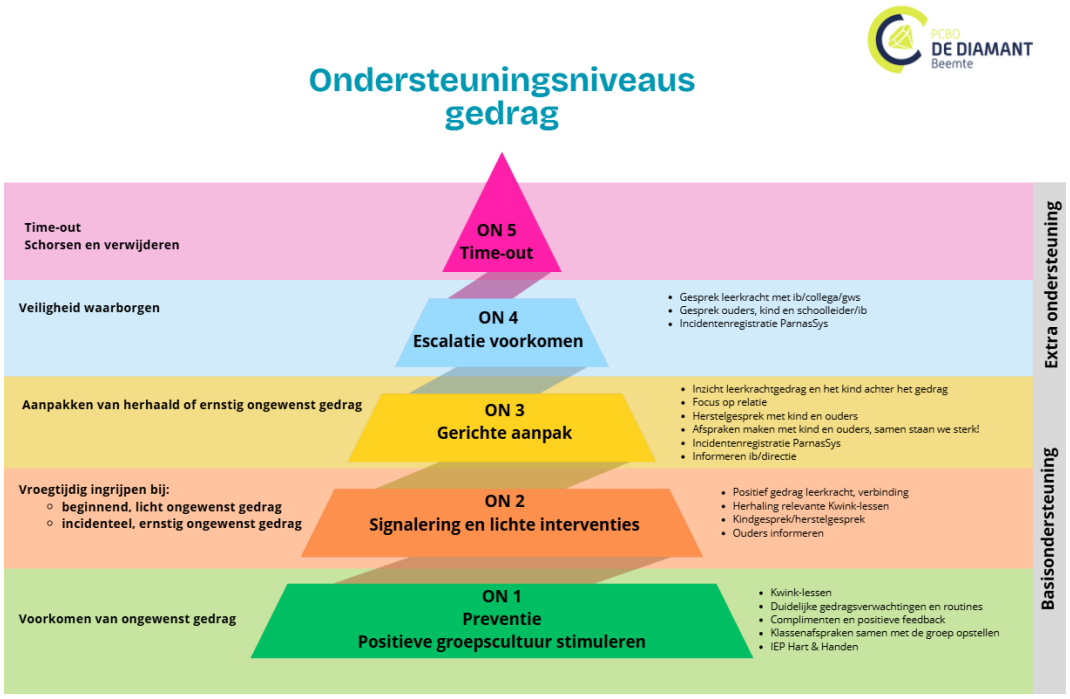
Het is belangrijk om dezelfde taal te spreken als we het hebben over ongewenst gedrag. Wij verstaan onder ongewenst gedrag het volgende:

- Pestgedrag (uitdagen, buitensluiten, roddelen, kleineren)
- Schelden
- Lichamelijk geweld (gevaar voor jezelf en/of de ander)
- Storend gedrag, zodat de groep niet (rustig) kan werken
- Onbeleefd/ respectloos gedrag
- Weglopen
- Het niet luisteren naar volwassenen
- Het meenemen van gevaarlijke voorwerpen
- Online pesten (via bijv. WhatsApp of Snapchat)

Soms lukt het een kind incidenteel of structureel niet om aan de gedragsverwachtingen te voldoen. Wanneer een kind de gedragsverwachtingen niet naleeft, zullen er passende consequenties volgen, altijd gericht op herstel en groei:

- Een gesprek met het kind om het gedrag te bespreken.
- Herstelgerichte activiteiten om de relatie met anderen te herstellen en verantwoordelijkheid te nemen.
- Betrokkenheid van ouders/verzorgers om samen te werken aan positieve gedrags- verandering.
- Tijdelijke time-out om te kalmeren en na te denken over het gedrag.

We onderscheiden 5 niveaus als het gaat over ongewenst gedrag. Deze zijn visueel gemaakt in onze ondersteuningspiramide, gedrag.

Omgaan met ongewenst gedrag

ON 1: preventie, voorkomen van ongewenst gedrag door een positieve groepscultuur

- Kwink-lessen over sociaal-emotionele vaardigheden.
- Duidelijke gedragsverwachtingen en routines op school en in de groep.
- Complimenten en positieve feedback.
- Klassenafspraken samen met de groep opstellen.
- Zie ook de *Kwaliteitskaart Kwink* voor afspraken op schoolniveau.

	Gedrag kind	**Gedrag leerkracht**	**Contact ouders**
ON 1	Uw kind gedraagt zich naar kinderen, leerkrachten en andere mensen in de school aardig en beleefd. Uw kind werkt goed samen en kan een ruzie goed oplossen. Plagen wordt geen pesten.	Complimenten geven en positieve feedback.	Informeren in weekbericht over groepsproces.

ON 2: signalering en lichte interventies, vroegtijdig ingrijpen bij beginnend ongewenst gedrag

Bij licht, incidenteel, ongewenst gedrag:

- De leerkracht bekrachtigt altijd gewenst gedrag.
- De leerkracht begrenst ongewenst gedrag en bespreekt het gewenste gedrag.
- Individueel gesprek met kind.
    - Reflectievragen: Wat gebeurde er? Wat had je anders kunnen doen?
- Herhaling van relevante Kwink-lessen.
- Aanwezigheid en nabijheid van leerkracht vergroten.
- Non-verbale communicatie versterken.
- Negeer waar het kan.
- Eventueel contact met ouders: gericht op informeren.

Bij *<u>incidenteel</u> ernstig ongewenst gedrag:*

- Herstelgesprek met de kind, ouders worden geïnformeerd.
- Duidelijke stellingname tegen het ongewenste gedrag + hoe ga jij dit goedmaken? Welk herstelgebaar ga jij maken?
- Waar nodig wordt een gepaste consequentie ingezet, passend bij de situatie/context en de onderwijsbehoeften van het kind.
- Incidentenregistratie in ParnasSys indien nodig.

	Gedrag kind	**Gedrag leerkracht**	**Contact ouders**
ON 2	Uw kind vertoont een keer storend gedrag naar andere kinderen toe of naar de leerkracht.	De leerkracht corrigeert van dichtbij, neemt uw kind apart en bespreekt duidelijk wat hij ziet en	

	Er is sprake van toeval.	benoemt het gewenste gedrag.	
ON 2+	Uw kind stopt niet nadat hij van dichtbij is gecorrigeerd door de leerkracht. Uw kind werkt de rest van de les in een andere jaargroep en krijgt na deze les weer een nieuwe kans.	De leerkracht benoemt het gewenste gedrag en vraagt aan het kind of hij weer kan deelnemen in de groep.	Ouders worden via Parro geïnformeerd over het gedrag van het kind en dat hij/zij buiten de groep heeft gewerkt.

ON 3: gerichte aanpak, aanpakken van herhaald of ernstig ongewenst gedrag.

Bij herhaald licht of ernstig ongewenst gedrag gaat de leerkracht onderzoeken naar de oorzaak en/of aanleiding van het gedrag om het gedrag van het kind te begrijpen. Onderdeel hiervan kan zijn dat de IB'er meekijkt in de casus gericht op het handelen van de leerkracht en op inzicht leerlinggedrag.

De leerkracht voert een kindgesprek en samen worden afspraken gemaakt. Ouders worden uitgenodigd voor een herstelgesprek, de intentie is delen en aanscherpen van de afspraken en acties. Hoe komen we tot een samenwerking die nodig is om gedragsverandering te bewerkstelligen? Samen staan we sterker! Tevens geven we inzicht in de ondersteuningsniveaus gedrag. De afspraken en acties worden vastgelegd in ParnasSys (incidentregistratie).

	Gedrag kind	**Gedrag leerkracht**	**Contact ouders**
ON 3	Uw kind vertoont (met regelmaat) storend gedrag t.o.v. andere kinderen, de leerkracht of loopt (regelmatig) weg. Er is sprake van opvallend gedrag.	De leerkracht bespreekt het gedrag met uw kind en eventueel met de betreffende kinderen. Uw kind biedt een welgemeend excuus aan. De leerkracht maakt er afronding een afspraak met uw kind over het gewenste gedrag. De leerkracht noteert de afspraken in Parnassys.	Ouders worden telefonisch geïnformeerd over het gedrag van hun kind. De gemaakte afspraken worden ook via Parro met ouders gedeeld.
ON 3+	Uw kind blijft storend gedrag vertonen waar het kortgeleden (minder dan 1 maand geleden) op is aangesproken. Er is sprake van een patroon.		Leerkracht nodigt ouders en kind uit op school om over het ongewenste gedrag te praten en de eerder gemaakte afsprakenkaart wordt mondeling doorgenomen.

ON 4: escalatie voorkomen, veiligheid waarborgen

Aangezien het gedrag aanhoudt, frequenter of zelfs ernstiger is geworden, is er meer nodig:

- De leerkracht heeft overleg met ib, de gedragswetenschapper, schoolleider, collega's.
- Duidelijke stellingname tegen het ongewenste gedrag (dit gedrag accepteren wij niet).
- Er volgt een gesprek met de leerkracht, ouders en ib/directie waarbij het doel is om ouders te informeren over de grote zorgen omtrent het ongewenst gedrag en eventuele vervolgstappen. De intentie is samenwerken om gedragsverandering te bewerkstelligen.

Dit gesprek kan, waar nodig, meerdere malen herhaald worden in combinatie met een herstelgesprek als dit nodig blijkt.

- De leerkracht heeft wekelijks een gesprek met het kind over de gemaakte afspraken. Successen en aandachtspunten worden besproken.
- De leerkracht investeert extra in de relatie.
- Er worden afspraken gemaakt met ouders over terugkoppeling en voortgang.

	Gedrag kind	**Gedrag leerkracht**	**Contact ouders**
ON 4	Wanneer uw kind voor de tweede keer binnen één maand ernstig storend gedrag vertoont, wordt uw kind doorverwezen naar de directie. De directie belt ouders/verzorgers met het verzoek per direct hun kind op te halen. De rest van de dag krijgt het kind een time-out en huiswerk mee voor thuis.	De leerkracht verwijst het kind naar de directie. De leerkracht zorgt ervoor dat het kind thuis aan het werk kan. Leerkracht plaatst afsprakenkaart in Parnassys.	Ouders krijgen een telefoontje van directie met het verzoek hun kind direct op te halen. Er wordt een vervolgafspraak gepland binnen één week met directie en/of KC-er en leerkracht. Er wordt een nieuwe afsprakenkaart ingevuld.

ON 5: Time-out of schorsen en verwijderen

De schoolleider kan een leerling een time-out geven of schorsen indien er geen verbetering zichtbaar is en de veiligheid van het kind en/of zijn/haar omgeving niet kan worden gewaarborgd.

Agressie, geweld en seksuele intimidatie

<u>Schorsing en verwijdering</u>

Bij (herhaaldelijk) ernstig wangedrag of ernstige verstoring van de rust en veiligheid op school door een kind of (een van zijn) ouders/verzorgers, kan de directeur een kind voor maximaal één week schorsen. Onder wangedrag valt bijvoorbeeld het verbaal en/of fysiek bedreigen van kinderen, ouders en/of medewerkers van de school. Schorsing kan pas na een gesprek met de leerling, de ouders, de groepsleerkracht (en eventueel de intern begeleider en/of directeur van onze school. Schorsing wordt schriftelijk meegedeeld door de directeur van onze school namens het college van bestuur van PCBO Apeldoorn. Bij het verwijderen van de leerling spreekt het college van bestuur (of een afgevaardigde van het CvB) altijd eerst de betrokken leerkracht en de directeur. Ook gaan we op zoek naar een andere school voor het kind. Het college van bestuur informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift. Bij verwijdering van een kind blijft het kind wel gewoon naar onze school gaan, totdat hij of zij terecht kan op een nieuwe school. Kinderen mogen dus niet geschorst worden in afwachting van verwijdering.

	Gedrag kind	Gedrag leerkracht	Contact ouders
ON 5	Het storende gedrag van uw kind blijft zich herhalen na het gesprek in fase 4. De directie belt ouders/verzorgers met het verzoek direct hun kind op te halen. De rest van de dag krijgt het kind een time-out en huiswerk mee voor thuis. De volgende dag sluit de leerling aan in een andere jaargroep op het leerplein. De leerkracht vult samen met directie, ouders en kind opnieuw een afsprakenkaart in voor de komende 4 weken om het gedrag te verbeteren. Deze afsprakenkaart wordt ondertekend door directie, leerkracht, ouder(s) en kind.		Ouders krijgen een telefoontje van directie met het verzoek hun kind direct op te halen. Ouders worden telefonisch uitgenodigd n.a.v. het storende gedrag. De afsprakenkaart wordt opnieuw ingevuld en een evaluatiegesprek over 4 weken wordt gepland.
ON 5+	Bij ernstig ongewenst gedrag waarbij de veiligheid van andere leerlingen, de leerkrachten of ouders in het geding zijn, wordt je kind geschorst.	Indien het gedrag van uw kind niet verbetert in deze fase, schrijft de directie na overleg met de leerkracht en KC-er een brief aan de ouders. Hierin staat dat je kind voor een bepaalde tijd wordt geschorst. De directie heeft contact met de leerplichtambtenaar van de gemeente en PCBO Apeldoorn. Ouders, leerkracht, directie en kind	Ouders worden door directie uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht en directie om de schorsing van hun kind te bespreken. Indien nodig volgen er afspraken met externen.

		bespreken de reden om tot schorsing over te gaan en de tijdsduur van de schorsing. Uw kind krijgt huiswerk mee. Na de schorsing worden afspraken opgesteld die worden ondertekend door ouders, directie, leerkracht en kind.	

Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon is een aanspreekpunt voor iedereen die te maken krijgt met ongewenst gedrag, grensoverschrijdend gedrag, pesten, discriminatie, intimidatie, machtsmisbruik of geweld binnen de school. De vertrouwenspersoon biedt een luisterend oor, denkt mee over mogelijke vervolgstappen en ondersteunt bij het zoeken naar een passende oplossing.

Interne en externe vertrouwenspersoon
Op De Diamant Beemte werken wij met zowel interne als externe vertrouwenspersonen. De interne vertrouwenspersoon is juf Eliza Kolste. Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen bij hen terecht wanneer zij behoefte hebben aan een vertrouwelijk gesprek of ondersteuning bij een situatie die invloed heeft op hun gevoel van veiligheid. De externe vertrouwenspersoon is aangesteld door PCBO Apeldoorn. Ingrid Nauta is de externe vertrouwenspersoon.
Ingrid Nauta
Jean Monnetpark 27
7336 BA Apeldoorn
Tel: 06 83 05 64 00 ingrid@conflictbemiddelingnauta.nl

Dit gedragsprotocol wordt jaarlijks geëvalueerd binnen het team en met de medezeggenschapsraad. We bespreken de ervaringen, signalen en verbeterpunten. Waar nodig wordt het protocol aangepast zodat het blijft aansluiten bij onze kinderen, ouders en medewerkers.

Zie ook:

1. Kwaliteitskaart Kwink
2. Handleiding Kwink
3. Ondersteuningsniveaus gedrag